

Raadsvoorstel

Onderwerp: Aanbrengen zonnepanelen op gemeentelijke gebouwen

Datum raadsvergadering	16-4-2014	Portefeuillehouder(s)	W. Westerman R. te Beest
Registratienummer	Rs14.00273	Ambtenaar	R Butter
Datum carrousel		Telefoon	06456044431
Raadsbesluit nr.		E-mailadres	rbutter@velsen.nl

Voorgesteld raadsbesluit

1. Een krediet beschikbaar te stellen van € 155.000 voor het in 2014 aanbrengen van zonnepanelen op de in de bijlage genoemde eigendommen in de categorie 1 (gemeente eigenaar/gebruiker);
2. Een krediet beschikbaar te stellen van € 260.000 voor het in 2014 en volgende jaren aanbrengen van zonnepanelen op de in de bijlage genoemde eigendommen in de categorie 2 (gemeente eigenaar/met huurder);
3. Een tijdelijke verhoging van de exploitatielasten toe te staan van de betreffende eigendommen;
4. (School)besturen toestemming te verlenen daken van scholen beschikbaar te stellen voor het plaatsen van zonnepanelen, onder voorwaarde dat dit technisch mogelijk is en er geen meerkosten voor de gemeente zijn;
5. Onder dezelfde condities ook maatschappelijke instellingen vragen mee te doen;
6. Te starten met een gezamenlijke pilot waarin scholen, Route du Soleil, (groepen) bewoners deelnemen.

Samenvatting

De gemeente wil gemeentelijke gebouwen gaan voorzien van zonnepanelen als uitwerking van de strategische prioriteit 'Er zit Energie in Velsen!' in de Perspectiefnota 2013. Ook scholen en maatschappelijke instellingen worden via het project Route du Soleil gestimuleerd en ondersteund om hun daken van zonnepanelen te voorzien. Tevens zal in samenwerking met (groepen) bewoners energieafname door omwonenden mogelijk worden. Aan de raad wordt voorgesteld een budget beschikbaar te stellen, waarbij de investering ruim wordt terugverdiend door de lagere energielasten binnen de technische levensduur van de panelen.

Aanleiding

In de Perspectiefnota is voorgesteld een bedrag van € 750.000,- te reserveren om zonnepanelen op gemeentelijk(e) gebouwen/vastgoed aan te brengen. Met dit voorstel wordt de raad verzocht krediet beschikbaar te stellen voor een bedrag van € 415.000 voor zonnepanelen op gemeentelijke gebouwen. Door besparingen op de inkoop van energie zal het gehele bedrag, inclusief kosten, ruim worden terugverdiend. Omdat zonnepanelen een levensduur hebben van ca. 25 jaar zal na deze periode het volledige bedrag aan opgewekte energie aan de gemeente toekomen.

Voor scholen en maatschappelijke instellingen wordt voorgesteld een pilot te starten. De financiële consequenties hiervan worden met een separaat voorstel voorgelegd.

Programma

Programma 8, milieu

Kader

- Klimaatakkoord tussen rijk en gemeenten;
- Klimaatprogramma: Velsen, stad van Zon, Zee en Wind;

GEMEENTE VELSEN

- Visie op Velsen 2025; Strategische Agenda Energiek en Innovatief naar 2016;
- Perspectiefnota 2013;
- Begroting 2014;
- Het voorstel maakt deel uit van het project Route du Soleil

Beoogd doel en effect van het besluit

- Invulling geven aan de voorbeeldfunctie die de overheid heeft ten aanzien van het duurzaam opwekken van energie;
- Energiebesparing en reductie van CO2 in het kader van het klimaatakkoord tussen gemeenten en het rijk;
- Ervaring opdoen met het faciliteren van lokale duurzame energie-initiatieven.

Directe maatschappelijke consequenties

Gemeente heeft een voorbeeldfunctie voor de inwoners van Velsen. Bovendien verbetert het milieu als energie schoon wordt opgewekt. Duurzaam opgewekte energie beperkt het gebruik van fossiele brandstoffen en reduceert de uitstoot van CO2.

Daarnaast heeft het beschikbaar stellen van daken van gemeentelijke gebouwen aan (groepen van) bewoners een positief effect op het maatschappelijk draagvlak en betrokkenheid van inwoners bij duurzaamheid.

Argumenten

Volgens het coalitieakkoord streeft Velsen ernaar in 2015 wat betreft de huishoudens een klimaatneutrale gemeente te zijn. Het behalen van lokale klimaatdoelstellingen zal op korte termijn voornamelijk door opwekken van zonne-energie gerealiseerd kunnen worden, en niet door andere vormen van duurzame energie als windenergie. Hiermee wordt invulling gegeven aan de ambitie geformuleerd in de Strategische Agenda en Klimaatprogramma Stad van Zon, Zee en Wind. Vanwege de ligging aan de kust (meer zonuren) is Velsen een goede locatie voor zonnepanelen. Een lang gekoesterde wens van de raad gaat hiermee in vervulling: zonnepanelen op gemeentelijke gebouwen. In afwijking van de Perspectiefnota wordt voorgesteld ook maatschappelijke organisaties (sportclubs, -verenigingen, etc.) op dezelfde wijze en onder dezelfde condities te faciliteren. Hiermee geven we concreet invulling aan de actieve rol van de overheid door het aandeel duurzame energieopwekking lokaal te realiseren. De investering wordt terugverdiend met de opgewekte elektriciteit: *Er zit energie in Velsen!*

Voor het benutten van geschikt dakoppervlak zijn in de Perspectiefnota drie opties voorgesteld:

1. Alleen panelen op gemeentelijke gebouwen;
2. Een uitbreiding van deze optie met ander gemeentelijk vastgoed en
3. Energieafname door omwonenden.

Op basis van de businesscase (zie bijlagen 1 en 2) wordt voorgesteld alle drie de opties uit te voeren. Waarbij de optie energieafname door omwonenden door middel van een pilot verkend zal worden.

De investering in zonnepanelen brengt lasten (kapitaal) en baten (lagere energierekening) met zich mee. De businesscase maakt duidelijk dat de investering zich, binnen de technische levensduur van de zonnepanelen (25 jaar), met een factor 1,5 tot 2 terugverdiend. Vooral het traject na het omslagpunt van baten-lasten, in het rekenvoorbeeld rond de 19 jaar, is hier van belang.

In de inventarisatie van gemeentelijk vastgoed worden drie categorieën onderscheiden:

1. Gebouwen die in eigendom zijn van de gemeente en ook door de gemeente worden gebruikt. De gemeente betaalt ook de energierekening.
2. Gebouwen die in eigendom zijn van de gemeente maar worden verhuurd aan derden, bijvoorbeeld kinderdagverblijven, buurthuizen of peuterspeelzalen. In deze categorie kan nog onderscheid worden gemaakt in gebouwen waarvan de gemeente de energierekening betaalt en die waar de huurder dat doet.

- Scholen en maatschappelijke instellingen. De scholen nemen een bijzondere positie in omdat het schoolbestuur juridisch eigenaar is.

Voor elk van de onderscheiden categorieën geldt een bepaalde aanpak:

- Gebouwen in **categorie 1**: De investering in zonnepanelen voor klein- en midsgebruiker van energie (minder dan 50.000 kWu/per jaar) wordt ruim binnen de termijn van de technische levensduur terugverdiend. Over de gehele levensduur van de zonnepanelen op een gebouw betekent dit dat het twee- tot drievoudige van de investering wordt terugverdiend.
- Gebouwen in **categorie 2**: In het geval dat de energierekening wordt betaald door een huurder zal contractueel vastgelegd worden op welke wijze de terugbetaling van de investering door de gemeente plaatsvindt. In overleg met de gebruikers zullen panelen worden geplaatst en de investering verrekend.
- Gebouwen in **categorie 3**: Scholen en maatschappelijke instellingen zullen zelf initiatiefnemer zijn voor het plaatsen van zonnepanelen op hun daken. De gemeente heeft hierbij de rol van stimulator/facilitator. De organisatie van dit proces wordt meegenomen in het project Route du Soleil dat de Milieudienst IJmond uitvoert, waar een brede ervaring met zonnepanelen aanwezig is. De wijze waarop de gemeente scholen kan ondersteunen en stimuleren, eventueel ook financieel, zal nader worden verkend door middel van een pilot met alle betrokkenen. Ook maatschappelijke instellingen zullen worden benaderd en gefaciliteerd bij de aanschaf van zonnepanelen.

Cat.	Gebouwen	Indicatieve verdeling investering (€)
1	Gemeente eigenaar en gebruiker	155.000,-
2	Gemeente eigenaar, met huurder	260.000,-
3	Scholen en maatschappelijke instellingen	PM

Scholen zullen zelf het initiatief voor de plaatsing van zonnepanelen moeten nemen. Omdat dit voor de meeste scholen geen corebusiness is zal hierbij ondersteuning worden geboden door MDIJ. De financiering van deze initiatieven door de scholen zelf kan soms lastig zijn zodat wordt gekeken naar externe vormen van financiering (Crowdfunding, participatie door ouders en/of omwonenden, inschakeling van het bedrijfsleven, bijvoorbeeld via ESCo's, etc.). In essentie is een ESCO een financieringsconstructie waarmee het mogelijk wordt budget-neutraal de milieudruk van vastgoed te verlagen. Gezien de onzekerheden worden hiervoor pilotconstructies in het leven geroepen. De resultaten daarvan kunnen door andere scholen verder worden benut voor eigen initiatieven op dit gebied.

Overige argumenten

Door de plaatsing van zonnepanelen op gemeentelijke gebouwen wordt de uitstoot van CO2 beperkt omdat de energie schoon wordt opgewekt.

Een actieve en zichtbare rol van de gemeente bij energieopwekking is nodig om ook de bevolking te inspireren. Ook het SER Energieakkoord vraagt een actieve rol van de gemeenten inzake verduurzaming van de bestaande bouw. Het Energieakkoord wordt nu o.a. met het VNG uitgewerkt en maakt het mogelijk dat ook omwonenden van het gemeentelijke vastgoed energie, tegen een lagere energiebelasting, kunnen afnemen.

Door scholen de mogelijkheid te verschaffen om zonnepanelen te plaatsen, zullen kinderen hun ouders ook kunnen wijzen op belang van duurzame energie opwekking.

Inspraak, participatie etc.

Door (groepen van) bewoners die zelf niet beschikken over geschikte daken gelegenheid te bieden gemeentelijke dakruimte te benutten om zonnepanelen aan te brengen wordt een impuls gegeven aan de burgerparticipatie.

Alternatieven

Als de gemeente niet investeert in de opwekking van duurzame energie wordt het behalen van lokale klimaatdoelstellingen heel lastig en wordt bovendien geen invulling gegeven aan de ambitie geformuleerd in de Strategische Agenda en Klimaatprogramma Stad van Zon, Zee en Wind.

Risico's

De onzekerheid over de ontwikkeling van de energieprijzen vormt een risico gezien het effect op de het bereiken van het omslagpunt tussen lasten en baten. Met nadruk wordt gesteld dat bijgevoegde Businesscase een raming is van de geïnventariseerde gebouwen.

Financiële consequenties

Binnen de periode van maximaal 7 jaar zal een omslag plaats vinden in de exploitatie kosten waarbij de verlaagde energiekosten de hogere kapitaallasten zullen overstijgen. Gelet op de geringe verschillen hierbij zullen deze tijdelijke meerkosten worden gedekt binnen de lopende begrotingen. Het nominale bedrag van de investering wordt terugverdiend in een periode 15 tot 20 jaar. In de bestuursrapportages zal jaarlijks over de voortgang van het project gerapporteerd worden gerapporteerd.

De financiële consequenties van dit besluit worden via de 1^e bestuursrapportage 2014 in de begroting 2014 verwerkt. De financiële consequenties van de pilot voor scholen en maatschappelijke instellingen (categorie 3) zullen in een separaat voorstel worden voorgelegd.

De inventarisatie en het toezicht op de plaatsing van de zonnepanelen zal binnen de bestaande personele capaciteit worden gerealiseerd.

Uitvoering van besluit

Het aanbrengen van panelen in de planperiode gefaseerd uitgevoerd. Milieudienst IJmond ondersteunt hierin.

Evaluatie

De voortgang wordt gemonitord en jaarlijks wordt daarover gerapporteerd via een Collegebericht. Het gaat daarbij om:

- De (voortgang in de) planning van plaatsing van de panelen;
- Verwachtingen van de opbrengsten van de panelen en de raming van de benodigde investeringen ten opzichte van de werkelijkheid;
- Investerings en opbrengsten;
- Knelpunten en eventueel te treffen extra maatregelen.

Bijlagen – onderdeel uitmakend van het besluit

- Toelichting Businessplan zonnepanelen op gemeentelijke gebouwen;
- Rekenvoorbeelden

Achterliggende stukken – relevante aanvullende of historische informatie

-

Burgemeester en wethouders van Velsen

De secretaris, De burgemeester,

D. Emmer

F.M. Weerwind

